

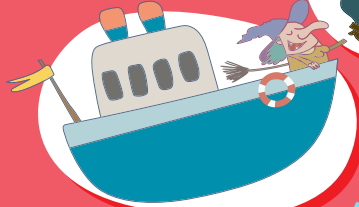
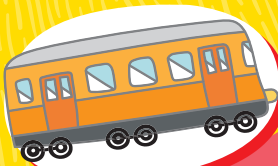

VEBÎNE ^{Bêhempa} KEVN

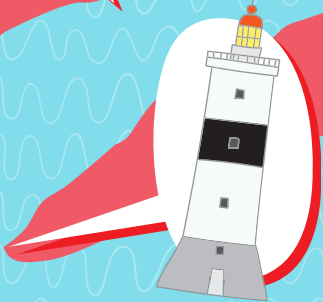

WÎLAYETA KALMARÊ

122 CÎTÊN
SERDANÊ!

+
GELEK
AZMÛNÊN
BIKÊF!

ji bo hemû malbatê
ramanên şahane!

Rêbera min a gerrê

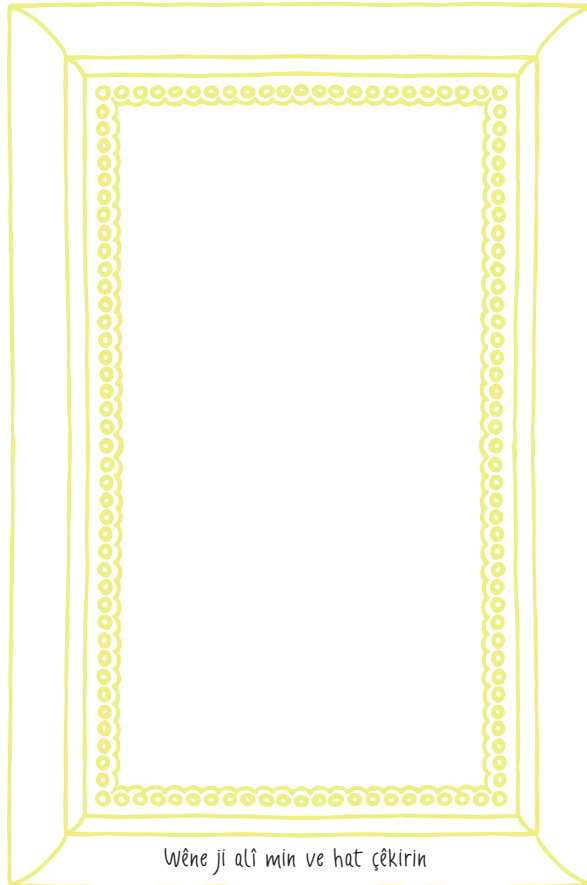
Nav:

Temen:

Ez pê re digirim:

Ez dixwazim herim serdana:

Bizavên min ên bijare yên havînê:

Wêne ji alî min ve hat çêkirin

KEVIR, DARISTAN Û AV!

Coxrafiya Småland û Öland ne wek Swêdê ye. Kevir, daristan û av lê zêde ye.

Hûn bi xêr hatin herêma heyecandêr ya talûtêr a Swêdê ya gelek tiştên dîtîne û kirîne lê hene. Daristanên tarî yên golên biefsûn li wan hene. Dîmenên vekirî tevî mesîlên dirêj. Dîwarên dirêj yên kevirî û xanîkên şêrîn yên sor. Kelehên ji mêj ve û bermayiyên kevînar.

Mirov, bi hezarên salan li vê derê jiyane. Ji bo hûn rêçên wan li dû xwe hiştine bibînin, çavên xwe baş vekin. Ev rêber ji bo tiştên dîtîne û kirîne bêtirî 100 fikran dide we.

TÊDEYÎ:

Li Småland û Li Ölandê xwarin	4
Geşt	6
Mirovên efsûnkar	8
Azmûn	10
Mirov berê çawa jiyane	12
Xerite	14
Li ser xeriteyê çih	16
Azmûn	17
Kar û pîşe	18
Birêveçûnên jîngehê û papûr	20
Li her derî kevir	22
Kelek û deryagerî	24
Quiz	26

HÛN BI XÊR
HATIN WÎLAYETA
KALMARÊ
YA DÊRÎN A
BÊTEMPA!

AJELA WÎLAYETA ÖLANDÊ BILBILÊ
LI VÊ DERÊ YÊ LI KÊLEKA MIN E.
Û EZ, OTTEREK, AJELA WÎLAYETA
SMÅLANDÊ ME. EM Ê DI GERRA
WE YA WÎLAYETA KALMARÊ DE
RÊBERTIYA WE BIKIN. HIMIN WISAN
E EM BI HEV RE BIDIN DÛ!

XWANDINA LI SMÅLAND Û ÖLANDÊ

Li Wilayeta Kalmarê, we navê hûn ji bo peyderkirina xwarinê bi dûr bikevin. Herê, jêdera çendîn xwarinan e. Li wê cotgeh û komgehên masîvanîyê hene. Hûn dê çêlekan, berxan û tûtikan/mirîşkan bibînin. Zevîyên fireh ji bo berhemana kartolan/patatan, zadî û zerzewatan yekbiyek in. Dema havînê dema berhevkirina çêlekan e û daristan payîzê bi karok/kumikan/kivarikan û dendûreşkan/dirîmokan tije ye. Xwarina we ya bijare kîjan e?

Masîpehnika Kalmarê

Masîpehnik di seranserê beravê de tê girtin. Gava ew di binê deryayê de xwe vedîşere reng diguherîne û hêdî xuya nake.

Kekê bipenêr Ostkaka

Şiraniya herî çêjxweş ya dinyayê. Ostkaka, bêtirî 500 salan e heye.

Isterband

Sincoqek bi dû pijandî ya Smålandê ye ku tê de kartol/patat û ceh heye. Di zemanê berê de ji bo ziwakirinê dihat daleqandin. Bi kartolan/patatan û sosa dêjnîkê pirr çêjxweş e.

Tûşembî û pêşik

Destûra we heye ku hon dendûreşkan/dirîmokan ji daristanê berhev bikin. Pêşik di Temûz û Tebaxê de digihîjin. Tûşembî hindek derengtir.

Ez ji pêşik pirr hezz dikim!

Kutlik; Kutilkên kartolan/petatan

"Kroppkakor" xwarina herêma Ölandê ye. Ew li Smålandê sipî ne û li Ölandê gewr in. Gelek caran bi pîvazê, goştê berêz û îsota Jamaîkayê tê dagirtin.

Karok/kumik /kivark/kivyark

Di havînê de karokên çenterel gihiştine û mirov dikare berhev bike. Gava di nav nîvîşkî de tîr qelandin dibin sos yan malzemeyekê sandiwişan yê tamxweş. Karoka çanterel zêrê xas e, ji ber vê yekê tu caran cihê karokên xwe nîşani tu kesî nekin.

Bestenî/berfeşîr

Li beravê tu rojek bêyî bestenîyê/berfeşîrê nayê temamkirin. Çîniyan berî hezarê salan ji berfê û mêwe bestenî/berfeşîr çêkirine. Li Swêdê Cajsa Varg di sedsala 18an de reçeteyek li ser bestenîyê/berfeşîrê nivîsî.

Çêjxweş!

Hingiv

Mêşên hingivî bivênevê ne û maneya mêşên hingivî hingiv e. Ji bo tije kirina qavanozeke hingivî 20.000 mêşên hingivî divên.

Somon

Somon, ji deryayê ber bi cîhekî, çemekî ku hêkên xwe danîne ve koç dîkin. Masîgirtina somonan kêfeke navdar e. Xeyalê me hemûyan girtina masîyek somon yê 20 kiloyî ye.

SEKÛYÊN MASÎVANÎYÊ

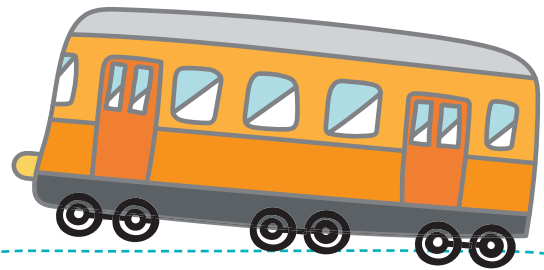
Seranserê beravê bi sekûyên masîvanîyê xemilandî ye. Zemanekî li Deryaya Baltik bi sedan kelekên masîvanîyê hebûn, lê di vê demê de bi tenê çend ji wan hene. Heger hon bikarin masîpehnik, turbot yan masîyê ringa bikirin wê rojê bextê we vikiriye/hon bi şans in.

*DIKANA LI BÊNDERÊ

Li Wilayeta Kalmarê gelek dikanên bixwedî/bêxwedî li ber gov û zevîyan hene. Hindek ji wan pincar, goşt, gul û çiçek, hingivî yan ji tîştên di ku wan bixwe çandine- amade kirine difiroşin. Carnan pêwîst e mirov peran bixwe sindoqeka li dikanê. Hindek dikanên - EKO-ringar - çerxa safî (dikanên tîştên wan bi xwe amade kirine/çêkirine û ekolojîk in difiroşin) hene. Mirov dikare li van dikanan berhemên herêmi bikire.

GEŞTÊN DERYAYÎ

Hûn ji geştên deryayî hez dikin? Aha li vê derê çend tiştên hûn dikarin bibînin û bikin hene. Gešta we xweş be. Hûn dixwazin li kîjan herêmê bigerin?

Smalspåret 1

Rêkurteka hêsîni ya di navbera Västervik û Hulsfredê de ye. Ji 1950yê ve mirov dikare bi otobusa rêhesîni here û were. Ev otobusa rêhesîni li 20 îstasyonan disekine û dikare li gelek cihên balkêş jî raweste. Tu dikarî bi Dressin di navbera Hulsfred û Målilla de geştê bikî. Dressin bisiklêtek hêsîniye ku mirov li ser rêya hêsîni dajo.

Feribota bisiklêtan a Kalmar-Färjestadenê 2

Li ser pirê re ajotina bisiklêtan qedexe ye, lê hon dikarin bi bisiklêtê xwe li feribota Kalmar - Ölandê siwar bibin. Piştî we çend seetan bisiklêt ajot hon ji bo vegeerê amade ne.

Safariya foka 3

Kelek ji Bergkvarayê radibe û li seranserê beravê digere. Hûn dê di piraniya geştan de bibînin ku fok di avê de dileyîzin yan li ser latan/zinaran xwe li ber rojê germ dikin. Dibe hûn eyloyeke qemçîpî jî bibînin.

Keleka ji bo fanosa deryayê ya Garpenê 5

Keleka Garpenê ji Bergkvarayê radibe. Zembila seyranê û cilê berava avjeniyê wergire.

Kelekên komgiravan 4

Hon dikarin bi keleka havînê ji Västervik herin Idö û Hasselö.

Mîrasa Cîhanê ya Başûrê Ölandê 6

Bigerin û bibin heyranên gundên rêz bi rêz, zeviyên çandinîyê, mîrgên beravê û Alvara Mezin. Ew bi hev re, bi destê mirovan û ajelan mîraseke cîhanê ava dikin.

Pira Ölandê 7

Pire 6.072 mîtro dirêj e û gava ew hatiye avakirin, ya herî dirêj ya Ewropayê bûye. Cih wê yê herî bilind 42 metro ne û bilindahiya wî wek fanosa deryayî ya herî bilind, Långe Jan (Canê Bejindirêj) yê Swêdê ye. Hûn ji serê girî dâmenê Ölandê û Tengava Kalmarê yên bêhempa dibihîsin.

Keleka ber bi girava Blå Jungfrunê ve 8

Hûn dikarin li "Blå Jungfrun"ê bigerin, serê xwe bişon û herin serdana şikeftan. Û labîrenteke kevîrî jî heye lê ji kerema xwe kevîran li "girava pîrelkê" bihêlin.

MA WE PÊ ZANIBÛ... Blå Jungfrun herweha wek Blåkulla jî tê naskirin?

MUZEXANEYÊN KÊFKIRINÊ JI BO SERDANÊ

Himmelsberga 9

Li gundê kevnar ê Ölandê muzexaneyek. Di havînê de li vê derê ajel hene û hûn dikarin di karên hêsan ên destî de, bizavan de û leyîstikan de hostayiya xwe biceribînin.

Muzexaneya Htunerê ya Kalmarê 10

Di hindek yekşeman de ji bo zarokan û dêûbavan keysa çekirina hunera xwe bixwe heye.

Muzexaneya Pîsta Pêşbaziyê Målilla 11

Ji bo hemû hezkiriyên pîsta pêşbaziyê cihê hatinê.

Li Kalmarê Muzexaneya Tjorven 12

Tjorven di salên 1970yî de navgîneke piçûk bû ku ji alî postexaneyê ve bi kar dihat.

Li Hjortedê Muzexaneya Moped 13

Koleksiyona mopedên kevn yên ji 1950yî pê de.

Muzexaneya Wilayeta Kalmarê 14

Topên ji keştiya qiralîyê ya Li nêzikê Ölandê di 1676an de noqbûyî û eserên din tîn nîşandayîn.

Muzexaneya Västervik 15

Pêşangehên herêmî yên deryageriyê û tarîxa Västervikê. Ji bilî van keleheke çavdêriyê û hindek mîrg û çîmenên ciwan jî hene.

Muzexaneya mobilyan 16

Virserum zemanekî navenda berhevanîna mobilyayê bû. Muzexane awayê çekirina mobilyayan nîşan dide.

Galeriya Htunerî ya Virserumê 17

Eywaneke mezin a tê de çendîn pêşangeh hene.

Muzexaneya Skeddemosê 18

Mozexane behsa ka çawa Birgerê 11 salî di 1959ê de xezîneya 1.3 kîlo zêr ditiye dike.

Muzexaneya firinê Li Lindås 19

Li vêderê pumpeya binavî ya valekirina ava keştiyan ku di sala 1947ê de hatiye çekirin heye. Tu dikarî formê şûşeya Coca Cola ya ewil jî li vêderê bibîni.

Muzexaneya Madesjö ya Tarîxa Herêmî 20

Axurên kevn ên dêrîn ên li Madesjö kyrkby-yê yek ji muzexaneyên Ji vê hevokê tiştêkê fêm nakim.

MIROVÊN EFSÛNDÊR

Småland û Öland bi salan cîhên xwedêdana gelek mirovên balkêş bûne. Hindek navdar û hindek jî ne pîrr navdar. Ji bo bêtir hînbûna li ser jîyana wan herin serdana cîhên cûrbicûr. Hûn pûanê herî bilind didin kî?

Nils Dacke 1

Xwedê Nils Dacke-yî li Södra Lindön, Emmabodayê daye. Li dijî Gustav Vasayî pêşkêşiya serihildana Dackefejden kiriye. Li Kana-bergê nêzîkî Pärtydê şikeftek heye ku xwe tê de veşartîye. Dacke di cengeke nêzîkî Virserumê de birîndar bûye û xwe di şikefteke din de veşartîye. Dacke di 1543yan de bi destê leşkerên qiralî hatiye kuştin. Heykelê wî li Virserumê ye.

MA TE DIZANÎ?

Döderhultarn tu caran jî mala diya xwe bar nekir û hertim galoş dikir pê. Di mal de û derve galoş li piyan bû.

Döderhultarn 3

Döderhultarn hunermendek bû ko ajel û mirov li ser darî neqîş dikir. Wî heykelên xwe gelek erzan difiro. Paşê navdar bû û îro figûrên wî gelek biha ne. Tu dikarî figûrên wî bibînî û biçî serdana atelyeya wî li Oskarshamn.

Alla vi barn i Bullerbyn (Zarokên Gundê Bixirecîr) 5

Navê rast ê Bullerbynê Sevedstorp e. Cihê ku di 1986ê de filim lê dihatin kişandin ev der e. Gelek ji zarokên xwandîngê û gundîyan di filmê de cih girtine. Bavê Astrid Lindgrenê li Mellangårdenê mezin bûye.

Astrid Lindgren 2

Astrid Lindgren yek ji nivîskarên herî navdar û hezkirî ya Swêdê ye. Ew li gova Näs mezin bû ye. Wê li vê derê lahîstî ye û gelek çîrokên wê ji vê derê tî. Li Astrid Lindgren tu dikarî Pippi û gelek kesên di ji kitêbên hezkirî yên wê nivîstî bibînî.

Emila Lönnebergayê 4

Lönneberga navdar e, ji ber ku Emil lê jîyaye. Li gundî jorek heye ku tê de heykeleke Emilê heye. Dibe keysa we hebe hûn hindek netebitibûnê bikin.

KESÊN DIN ÊN BALKÊŞ ÊN WÎLAYETA KALMARÊ:

Gustav-Jon 6

Gustav hunermendek bû ku ji meselokên incîlê û ji tarîxê îlham disitand û heykelên darî çê dikirin. Karê wî li Segerstadê çêdikir, Muzexaneyê J.A.G.S. tê nîşandayîn.

Per Ekström 7

Per, wênesazêke bi dîmenên avabûna rojê navdar bû. Kesî nikaribû wêneyê rojê wek Perî çê bike. Heykelê wî li Mörbylångayê ye.

Arvid Källström 8

Arvid Källströmê heykelsaz di malbateke cotgehê ya Paskallavikê de 30 sal jîyan û kar kir. Gelek ji heykelên wî li baxçeyî tî nîşandayîn.

Varg-Kalle 9

Varg-Kalle yek ji nêçîrvanên guran ên Swêdî yên bihuner ên sed sala 19an bû. Kêlika tirba wî li Bäckeboyyê ye.

Maja li Palace Hotelê 10

Maja, otêla li Hultsfredê ya gelek komên muzîka rock lê diman dixebitand. Li ser The Walkê li ser Zêwa Hultsfred zanyariya bêtir bi dest bixin.

Glass artists 11

Erik Höglund, Bertil Vallien û Ulrica Hydman Vallien sê hunermendên herî navdar ên Kingdom of Crystal (Qiralîya Şûşeyî) ne. Hanna Hansdotter, Åsa Jungnelius û gelek ên din ev tradîsyon zindî hiştin.

Carl Malmsten 12

Carl, arastekarekî mobilyeyan ê bi nav û deng bû. Wî li Vickeby dest bi xwendingeha mobilyeyan ya bi navê Capellagården kir.

Bêmal 13

Di zemanekî ne pîrr berê de li Smålandê gelek mirovên bê mal ên derbîder dibûn hebûn. Ta zarok jî di seranserê rojê de jî bo peyderkirina xwarinê û cîhê mayinê li kolanan digeriyan. Hönslottasa li Bodayê muzexaneyê herî mezin a bêmalan a Swêdê ye. Meseloka zarokên bêmal nikare bê jibîrkirin. Dê li Storegårdena Tigerstadê şansê we yê jiyana serpehatiya wek yekî bêmal hebe.

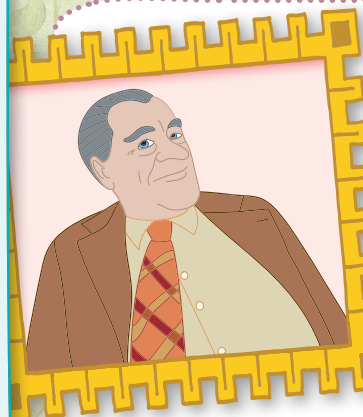

Vilhelm Moberg 14

Vilhelm Moberg yek ji nivîskarên herî navdar yê Swêdê ye. Wî li ser mişextiyên (mihacirên) Karl-Oskar û Kristina nivîsiye. Soldattorpeta ku ew lê mezin bû ye ne maye. Lê li vêderê kevîrê biranîna wî

Mobergstenen heye. Tu dikarî biçî

serdana muzexaneyê li dibistana wî li Moshultamålâyê. Peya yan jî bi bisiklêt bikeve ser dirba mişextiyên û li îstasyonê trêna ya li Emmaboda mêze bike bisiklêtî wî.

Jenny Nyström 15

Jenny Nyströma hunermend û raveker li Kalmarê ji dayîk bûye. Ew herî pîrr bi kardên Noelê yên pizîk di wan de hene, navdar e. Gelek ji wêneyên wê li Muzexaneyê Bajarokê bajarê Kalmarê tî nîşandayîn.

DEMA AZMÛNÊ

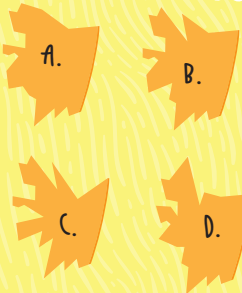
Nils Dacke di wêneyî de xwe veşartîye. Gelo tu wî dibînî?

Segav û Bilbil serî li fanosa deryayê xistin, vêga rêya veqerî kempê nabin! Gelo hûn dikarin alî wan bikin? Binihêrin! Pê li mêşên hingivî nekin.

Bibîne û bixe nava giloverê:

- 8 berazên hov
- 5 pezkûvî
- 6 mamiz/bizinkûvî

Ah, na! Qevnoza hingivî şikestî ye! Gelo tu dikarî perşeyên kêmbidî ber hev?

.....ê/a hejal!

.....ê/a te.

Ji hinekan re kardê posteyê binivîsîne û ji wan re behsa gerra xwe bike.

10 bilbilitankan/pelîtankan/perperokan bibîne û wan bixe nava giloverê:

Hûn ê bi 50 kronan çend litre çîlek bi dest bixin?

Di resmî de çend mêşên hingivî hene?

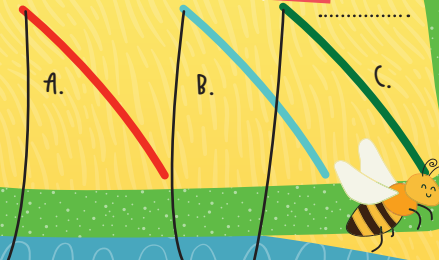
Li vê derê hindêk peyvên herêmî hene.

Bi ramana te mebesta wan çi ye?

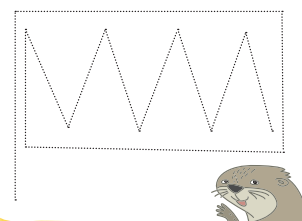
Grina
Grunna
Krösamos
Redig
Tabberas
Tjabba
Tyken

Ji bo hûn çar besteniyên/berfeşîrên ji hev cuda daynin rêza Jêrîn û Hember, çarberkan dagirin.

Di kîjan nîkê de nêçîr heye?

Bêyî rakirina qelemê bidin dû xêza bi nuqit.

Heft cudayiyên di nava besteniyên/berfeşîrên milê rastê de ne, bixe nêv giloverê.

FERHENGA SWALANDÊ

Grina = Laugh
Grunna = Ponder
Krösamos = Doşava gilyaza Swêdî
Redig = Rast/Rewa
Tabberas = Şahiya ku mêvan li ser maseyê çî hebîn hemûyan bixwin biqedînin
Tjabba = Bîaxîfe (gevezetî)
Tyken = Kesê cîrnexweş û ji nava xwe qayil

MIROV ZEMANEKÎ ÇAWA JÎYAN

Ji mirovan re ji bo jîyanê her tim cîhek lazîm bû. Serîlêdana xaniyên kevnar, dê li ser awayê jiyana berê ya mirovan dê we fêrî pir tiştan bike.

Hûn herî pir dixwazin li ku derê bijîn?

Besväret û Fnyket 1

Du herêmên qeseba, yê herî kevn ên Oskarshamnê tevli xaniyên kevn û kolanên teng. Hûn ê li jêra sekûyê, Långa Soffan-a ku yek ji bankên parkan ên herî dirêj ên dinyayê ye bibînin.

Penäsa ödeby 2

Li navenda Alvara Mezin gundekî di 1844an de hatiye xanîkirin heye. Hûn dikarin bermayiyên sitargehekê û mexzenekê kevîrî bibînin.

Stensjö by 3

Tarîxa vî gundê qenc-parastî yê nêzîkê Oskarshamnê diçe sedsala 18an û 19an. Rêyên wê yê teng ên bi mesil û sitûnên wê yê gilover hene.

Qvarnaslät 5

Parkeke delal a li dilê Nybrojê, tevli avahiyên sedsalan kevn û cûrbicûrê muzexaneyên xwe hene.

Duvemåla 4

Rundqvistagården li Duvemålayê cotgeheke kevn e ku zeman lê rawestiyaye. Tableyeke ku sîmîtên Mobergî pêşkêş dike û qehwexaneyekê wî ya bikêf heye.

Krusenstiernska garden (Baxçeyê Krusenstiernska) 6

Krusenstiernska cotgeheke kevn û baxçeyin li navenda Kalmarê ne ku hema hema wekî berî sed salan xuya ye. Tiştêkê jê fêrî nakim.

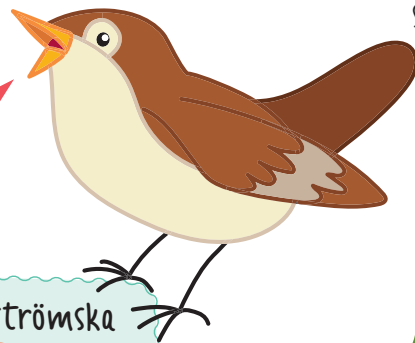
Fallebo gård 7

Li nêzî Oskarshamnê cotgeheke kevnî î ku gelek ajel tê de hene heye. Li herêmê ji bilî van hindêk papûrên şahane hene.

Wimmerströmska gården 8

Li Storgatan-a Väster-vikê milkekî xweşik ya ji sedsala 18an mayî vêga wek muzexaneyekê tarîxê ya tê de 6.000 tişt hene, xizmetê dike.

Îkramên dewlemend hene.

Stenriketa li gundê Djursdala 11

Sven Petter Persson tevahiya jiyana xwe di ber paqijkirin û çandiniya axê de derbas kir. Qiraliya wî ya "Keviran" li nêzîkî Vimmerby-yê ji bo cehda Smålandersê abîdeyek e.

Olssonska gården 14

Ji bo rêwîtiyê ber bi dema berê ve serî li Torsåsê serî li Olssonska gårdenê bixin. Serpêhatîyê seranserê temenekî.

Båtastan 12

Båtastana li Gunnarstorpê ji bo awayê jiyana cotkarên berê nîmûneyekê baş e.

Stenhuggarkojan 15

Şikefteke li Björköya komgiravên Västervikê Hostayekê kevîran di destpêka sedsala 20î de lê jiyaye.

Katthult 17

Cihê ku filmê Emil lê hatiye çêkirin kişandin.. Eger we ew ditibin wê gave hûn dê çendî avahiyên nas bikin.

Fredriksbergs herrgård 9

Koşk û raxistinên ji sedsala 18an. Her tişt hatiye parastin, tevli veşaribûna kevn.

Rosendal û Skäftekärr 10

Gundekî Serdema Hesinî li Rosendala bakurê Ölandê bi bingehan û mezelan. Li Skäftekärrê ji nû ve avakirineke otantik a cotgeheke Çaxê Hesinî heye.

Eriksgården 13

Ew li cotgeha Eriksgårdena nêzî Vimmerby-yê hespên karpêdanê wekî rojên berê bi kar tînin. Ew di nav xire-cira din de giyayî didirûn û rayan tirmix dikin.

Klasatorpet Koşka Leşkeran 16

Li nêzî Emmabodaya ku filmê Vilhelm Moberg Emigrants Lê hat kişandin. Navê xaniyî di filmê de Korpamoen bû.

Hûn dikarin li Katthultê biçin xanîkê alavan ê Emil û neqşên wê yê kolandî bibînin.

Bötterum 18

Muzexaneya herêmi ya tarîxê tevli deh jorên wek awayê kevnar raxistî. Di pêşangehê de kemînek jî heye ku ew zemanekî ji bo girtina guran hatiye kar anîn.

XERÎTE

Li vê derê nexşeyêke li ser cîhên di vê Rêberê de ne heye. Ji bo çêtir naskirina cîhên hûn diçin serdana wan, rûpelê bizivirînin rûpelê wergerînin.

EMMABODA

HÖGSBY

HULTSFRED

VIMMERBY

NYBRO

VÄSTERVIK

TORSÅS

MÖNSTERÅS

OSKARSHAMN

KALMAR

MÖRBYLÅNGA

BORGHOLM

TÊBÎNÎYEK:
Gazî kanoyekê bike û here paddlinge-ê.

Hûn dikarin li vê derê şûna cîhan di ser re bibînin. Ji bo hînbûna bêtirî van, onlayn bigerin yan bi nivîsîngeheke geştê bişewirin.
Di rêberê de rengê her rûpelekê bixwe heye û ji bo her devereke jimarek heye. Ji bo di xerîteyê de dîtina cîhan, rêya herî baş ev e.

RENG:

- Geşt
- Mirovên balkêş
- Mirov zemanekî çawa jiyan
- Kar û pişe
- Sîrîst û papûrên birêveşûnê
- Hêr der kevîr
- Kelek û deryagerî

CÎHÊN LI SER XERÎTEYÊ

Öland

Kelekê gilover bikin
Mîrasa Cihanê ya Başûrê
Ölandê
Pîra Ölandê
Himmelsberga
Muzexaneyê Skedemosse-ê
Muzexaneyê J.A.G.S.
Heykelê Per Ekström
Capellagården
Penâsa ödeby
Rosendal û Skäftekärr
Bergstigen û
Södra Bruket
Albrunna quarry
Prästgropen Dröstorp
Beijershamn
Gola Möckelmossen
Dîwarê Mittmuren
Kevirê rûnik ê Karleviyê
Keleha Borgholm
Sûra Eketorp
Sûra Gråborg
Fanosa deryayê ya Långe
(Conê Bejndirêj)
Sekûya masîvaniyê Blåsinge

Kalmar

Muzexaneyê Hünere ya Kalmarê
Muzexaneyê Tjorvenê
Muzexaneyê Wilayeta Kalmarê
Şikeftên Li Kanabergê
Wênayên Jenny Nyströmê
Krusenstiernska Gården
(Baxçeyê Krusenstiernska)
Keleha Kalmarê
Dîwarê xelek ê Kvarnholmenê
Goristana kevn
Li Revsuddenê sekûya kevn
Qeyîqxaneyê Ekenasê
Keştiya Şerî Kronan

Torsås

Safariya fokan
Keleka ber bi Garpenê ve
Şikeftên Li Kanabergê
Bâtastan Li Gunnarstorpê
Olssonska gården
Gundên Vippstenen &
Hallasjö-yê
Rezerva sirîştî Örarevet
Ödet
Li Brömsebroyê abîdeya
aştiyê
Daristana Brömsehuse
Muzexaneyê Deryageriyê
Fanosa Deryayê Garpen

Nybro

Kêlika tirba Varg-Kalleji
Qiraliya Şûse
Muzexaneyê Tarîxa Zindî
Qvarnaslät
Destkariya Şûseyî Orranäs
Karên Şûseyî Målerås
Baxa Sirîştî Hornsö
Labîrentên kevîrî li
Gullaskruvê
Rezerva sirîştî
Svartbäcksmåla
Muzexaneyê Tarîxa Herêmi
Madesjö

Emmaboda

Muzexaneyê Flygt
Södra Lindön
Glasriket (Dewleta şûse
çêkirinê)
Muzexaneyê Rebeniyê ya
Hönsalottayê
Xwandingeha Moshultamåla
Kevirê biranîna Vilhelm
Mobergi
Bisiklêta Vilhelm Mobergi
Duvemåla

Muzexaneyê Tarîxa Herêmi

Klasatorpet
Fabriqeya Şûşeyan a Bodayê
Distîlasyona Kyrkeby-yê
Papûra Bîelkeleden

Mönsterås

Xerabeyên dêran ên Li
Kronobäckê

Oskarshamn

Keleka ji girava Blå
Jungfrunê
Muzexaneyê Döderhultarn
Källströmsgården
Besväret û Fnyket
Banka parka Långe Soffan
Stensjö by
Fallebo gård
Koska Fredriksbergi
Bråbygden
Li Hågerumê girên birçîbûnê
Kara kevîran ya Vånevik

Högsby

Bötterum
Rezerva sirîştî More Kastell
Parka sirîştî Hornsö
Rezerva sirîştî Aboda Klint
Papûra Jonas Stolts kyrkvägi
Abîdeya birçîbûnê ya Li
Fagerhultê
Latên Kyrkstenarna

Hultsfred

Smalspåret rêya hesinî ya
tor-kin
Muzexaneyê rêya lezê Mållilla
Muzexaneyê Mobilyan
Pêşangeha Hünere Virserum
Şikefta Dackegrottan
Heykelê Nils Dackeyi
Lönneberga
Palace Hotel û The Walk
Li Tigerstadê Storegården

Vimmerby

Navenda kulturî Näs a
Astrid Lindgrenê
Cihana Astrid Lindgrenê
Bullerbyn
Stenriket Li Djursdalayê
Eriksgården
Katthult
Dara Mazî ya Kvilkenê
Sme-ån papûra sirîştî
Tuna lövpark
Parka Neteweyî Norra Kivills
Latê Runkesten
Keştiya stranan

Västervik

Smalspåret; rêya hesinî ya
tor-kin
Kelekên komgiravan
Muzexaneyê Moped
Muzexaneyê Västervik
Muzexaneyê Tarîxê Wimmer-
strömska
Şikefta hostayê kevîrî
Kanzayên Gladhammar
Girê Garpedansberget
Latên daleqandî Hångesten
Örnberget û Fruberget
Kanzaya Stenebo
Xerabeyên Keleha Stegeholm
Keleha çavdêriya pilotî Idö
Noqa Mars Makalös
Sekûlek Htolms

RENG	ŞÛN	PEL
●	Gest 6	
●	Miravên balkêş	8
●	Mirav zemanekî çawa jiyan	12
●	Kar û pişe	18
●	Sirîşt û papûrên birêveşûnê	20
●	Li her derî kevîr	22
●	Kelek û deryagerî	24

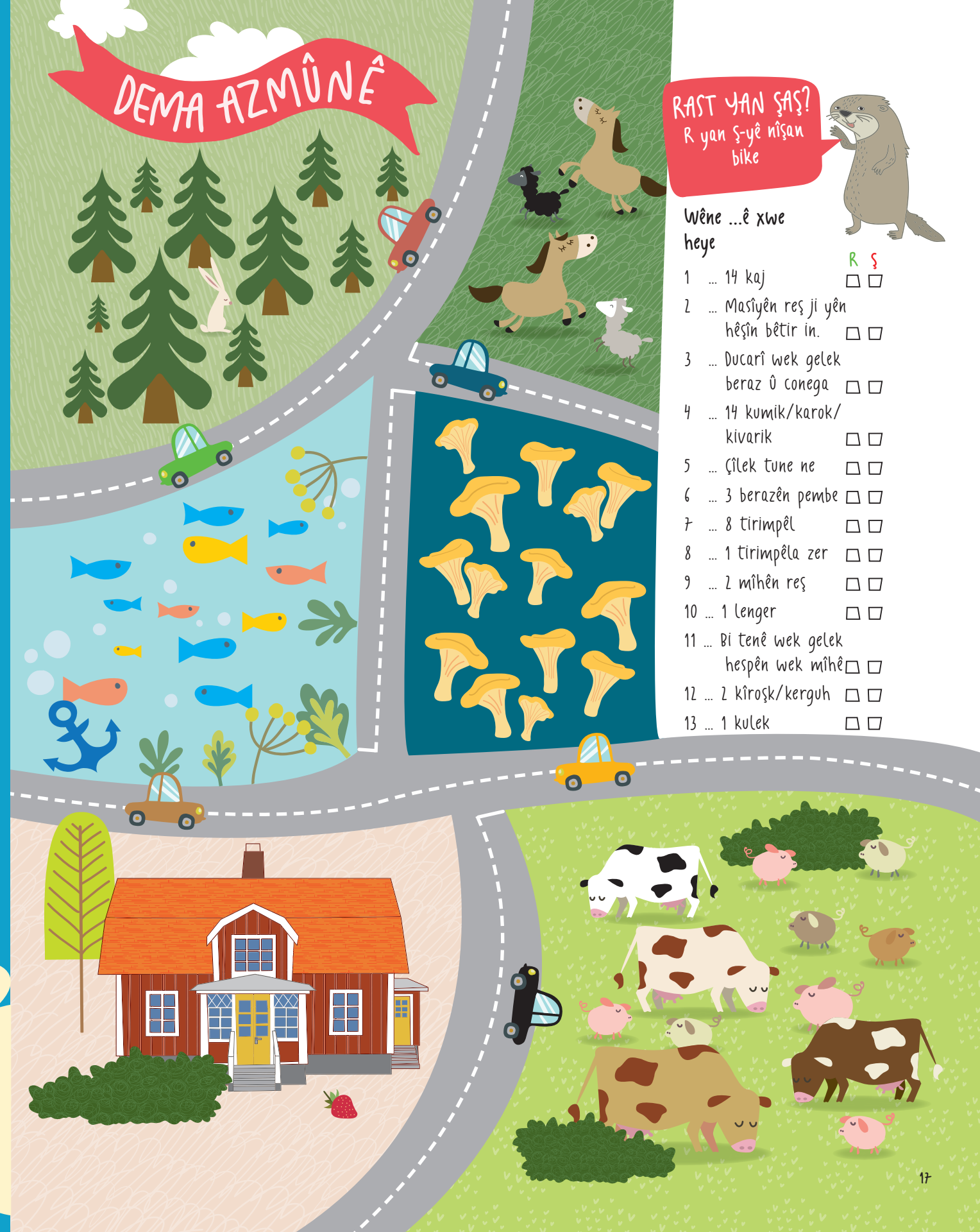
DEMA AZMÛNÊ

RAST YAN ŞAŞ?
R yan ş-yê nişan
bike

Wêne ...ê xwe
heye

1 ... 14 kaj	☐	☐
2 ... Masiyên reş ji yên
hêşîn bêtir in.	☐	☐
3 ... Ducarî wek gelek
beraz û conega	☐	☐
4 ... 14 kumik/karok/
kivarik	☐	☐
5 ... Çilek tune ne	☐	☐
6 ... 3 berazên pembe	☐	☐
7 ... 8 tirimpêl	☐	☐
8 ... 1 tirimpêla zer	☐	☐
9 ... 2 mihên reş	☐	☐
10 ... 1 lenger	☐	☐
11 ... Bi tenê wek gelek
hespên wek mihê	☐	☐
12 ... 2 kiroşk/kerguh	☐	☐
13 ... 1 kulek	☐	☐

KAR Û PÎŞE

Gelek zarok û mezin zemanekî di şertên pir dijwar de dixebitîn. Hindek di fabrîqeyan û hindek jî di zeviyan de rojê 12 seetan dixebitîn. Di 1842yê de, herî kêm şeş sal şûyîna zarokan a xwandingehê hat mecbûrîkirin.

Gava tu mezin bû tu dixwazî bibî çî?

Karên Şûşeyî Orranäs 2

Li Oreforê firinek ya servekirî ya germkirinê heye ku hûn dikarin şansê xwe yê pîfkirina şûşeyê biceribînin. Hesinxaneyek û muzexaneyek jî heye.

Nizanim çî dibêje. Berhemdar û axa lawaz li hev nake. Nizanim qesid çî ye.

Fabrîqeya Şûşeyan a Bodayê 3

Smâland zemanekî bi karên şûşeyî tije bûye, lê êdî tune ne, nemane. Karê şûşeyî Boda pêşangeheke xwe ya şûşeyan a kevnar û nûjen heye. Di fabrîqeya Zarokan de zarok dikarin pîfkirina şûşeyan û rengkirina wan bi destê xwe biceribînin, di firna germkirinê ya vekirî de neqş bikin.

Gelo we zanibû ku şûşe, sîlik helandî ye?

Robarê Emån 4

Robarê Emån 22 milan dirêj e û di zemanên berê de rêyeka giring ya veguhestinê bû. Ji ber hindê li kenarên robarî gelek kargehên îndustriyê hebûn. Di binê robarî de geyayek ku navê wî guhmasî û xîzeka bi efsûn heye.

MA WE PÊ ZANIBÛ...
Kalmartrissan yoyoya herî navdar a Swêdê ye?

Papûra Bergstigenê û ocaxa keviri

Li Degerhama Ölandê, Södra Bruketê bermayiyên balkêş ên berhemên kevî hene. Di seranserê beravê de bidin dû rêça Bergstigenê hûn ê xwe bigihînin ocaxa kevîran, Albrunnayê.

Distilasyona Kyrkeby-yê

Vodka bêtirî 300 salan e li vê derê tê çêkirin. Hûn jî bo nihêrtinê bi xêr hatine lê hiş ji serê we neçê!

Kanzayên Gladhammar 7

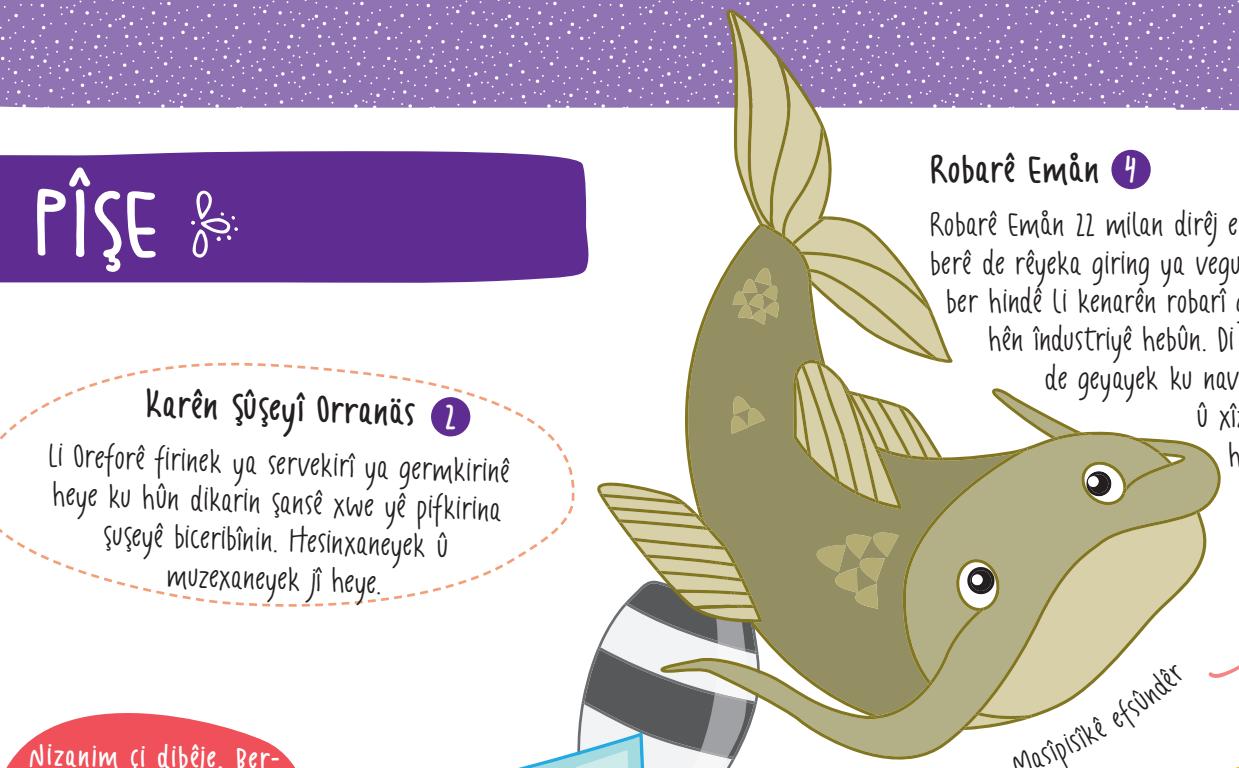
Sifir, gewhera hesinî û kobalt li vê derê bêtirî 900 salan e tîr derxistin. Kêfa gola Tjursbojån a talûtêr bikin.

Karên Şûşeyî Målerås 8

Hûn dikarin di Qiralîya Şûşeyî ya zarokan de şansê xwe biceribînin, ji pireyan, li ser pira di navbera elfan û trolan re derbaz bibin.

Cotkaran zemanekê di daristanan de gelek karên zor bi destên xwe dikirin. Zeviyên piçûk têrkevîr bûn û paleyîyê gelekê caran têra xwarina malbatekê nedikir. Piraniya wan jî bo li jîyanekê nû bigerin koç kirin Bakurê Emerîkayê.

Gelo ev rê diçe Emerîkayê?

Masfisiska efsûndêr

PAPÛRÊN SIRIŞTÊ Û BIRÊVEÇÛNÊ

Jîngeh û jiyana kûvî serpehatiyên talûtêr pêşkêş dikin. Li vê derê çend deverên serdanê hene. Li gelek papûrên békêmasî û cihên serşûstinê hene.

Gava jîngeh bi nav bû, tu herî pir ji çi yê wê hez dikî?

1 Berrûya Kvilleken

Ev dara berrûyê hezar salî ye û cara pêşîn di 1772yan de hat binavkirin. Dora wê 13 mîtro ne û ev jî wê dike yek ji darên herî mezin ên Swêdê.

2 Vippsten û gundê Hallasjö

Li gundê Hallasjö tu dê xaniyên wekî salên 1600 bibînî. Vippsten kevirekî 35 tonan teql e ku tu dikarî fûtan bide çaxê tu wî dehf didî.

5 Sme-ån papûra sirişti

Papûreke delal a ku pîreyên wê û deverên wê yên bêhnvedanê hene. Eger şansê we hebe dibe hûn segavekî yan dipereki sitûsipî bibîn.

6 Newala More Kastell

Eger hûn ji hilkişinê hez dikin, More Kastell ji we re yekbiyek e. Botên xwe yên hilkişinê bixin pê û eger hûn biwêrin newala 25 mîtroyî bipîvin.

8 Beijershamn

Ev îskeleya 2 kilomîtro dirêj encama avakariya sekûyeke têkçûyî ye. Îro li wê derê keleha çavdêriya çûkan û rêyên rêveçûyî hene. Heta vêga bêtirî 200 çûkên ji hev cihê hatin tesbîtkirin.

9 Rezerva sirişti Aboda Klint

Di rewşeke şêrin de dimênên talûtêr. Li golê soberiyê/avjeniyê/melevaniyê bikin, herin masivaniyê û bêrika kanoyê bikişin.

10 Labîrentên kevîrî

Labîrentên kevîrî yê Li Gul-la-skruvê nişana awayê xebata dijar a mirovên berê ne. Gava pêşîya rêya hesinî hat vekirin, kevîr bi kindiran li aliyekî hatin raixistin.

13 Tuna lövpark

Di vê parka bi pel a ku ew ji darên pelên xwe diweşînin pêk tê de, papûreke piçûk a birêveçûnê heye, li wê çend istasyonên cuda hene. Li wê papûreke îşqê jî heye.

16 Parka sirişti ya Norra Kvills

Yek ji 30 parkên neteweyî yê Swêdî Daristana kevîr a sirişti ya bi flora û faûnaya xwe balkêş.

17 Örnberget/Fruberget

Örnberget û keleha kevîr a li Frubergetê dimena talûtêr a daristanê û deryayê pêşkêş dike. Li ser rêya kelehe şikeftek heye.

19 Ödet

Ödet, bi papûr û pîreyên xwe yê peyayan firehiyêke sirişti ya xweş e. Keleheke çavdêriya çûkan heye û cihê e ku lê hindek kêzikên awarte hene.

21 Latê Runkesten

Giraniya vî latê mezin 260 ton e lê dê bi davdanekê bilive. Li gora efsaneyê Kâraya hût kevîrî avêtîye vê derê.

11 Girê Garpedansberget

Girekî ku dimena talûtêr a 70 mîtroyî ya Gamleby-yê pêşkêş dike. Li sêrê parkê heye, li wê derê heykelên pizikan, elfan û ziyayan hene.

14 Latên daleqandî Hångesten

Di seranserê rêya ji Odensvi-yê diçe Blackstadê de hindek latên daleqandî yê ecêb hene.

12 Rezerva sirişti Svartbäcksmåla

Svartbäcksmåla devereke parastina jîngehê ya ji bo bizavên servekirî ye. Gola qeşemê ya Baltîk zemanekî beşeke mezin a başûrê Swêdê girtibû ber xwe. Çalên/kortalên hûn li erdê dibînin wek çalên qeşema mirî tî binavkirin.

15 Gola Möckelmossen

Çemê mezintirîn ê Alvarê. Ji vê derê di ser Alvarê re çend papûr derdikevin. Li Ölandê hindek blokên hesinî yê perçeyê devera testeke veşartî ne hene.

18 Rêça Jonas Stolts kyrkvägi

Bidin dû rêça Jonas Stolte goşkar ê ku berî 200 salan jiyana teswîr dikir.

20 Papûra Bielkeleden

Papûra Bielkeleden di seranserê hawêrdora sirişti ya heyecandêr de li dora gola Grimmansmålasjön digere. Hûn ê rêçên cotgeha ji çaxê navîn mayî ya malbata Bielke bibînin.

Hûn dikarin bêyî li kêzîkekê rast bîn di labîrentê re bibuhurin? Te çend rêçên pêyan çêkir?

22 Bråbygden

Li derdora herêma Bråbygdenê bigerin. Tevlî dewlemendiya tiştên pêşkêşkirinê dimeneke kulturî yê delal.

KEVIR LI HER DERÎ NE

Hûn li ku derê binihêrin li wê derê kevir hene. Ji qeşema hundirî lat û kevirên mezin. Û diwarên kevirî, sitargeh û kelehên mirovan ji keviran ava kirine hene. Bêyî van hemû keviran dibû ku Småland û Öland cihê xuya bibûna.

Tu dixwazî ji kevirî çî ava bikî?

1 Dîwarê xekek ê Kvarnholmenê

Kalmar yek ji wan çar qesebeyên Swêdê ye, yên diwarên wan ji kevirên xekek in. Ji bo qesebe li dijî kişîman/êrişan bê parastin, di sedsala 17an de hatiye avakirin.

2 Mittmuren

Mittmuren li başûrê Ölandê diwareke kevirî ye 40 kilometroyî ye ku rojhilet û rojava ji hev cihê dike. Bi qasî pêşbazîyeke maratone dirêj e di pêşya wê de çendîn parkûr dibuhurin.

3 Kevirê rûnîk ê Karlevi

Kevirê rûnîk ê hezar sal berê dibe ji bo şerefa şefê Danmarkî ye li wê derê hatiye veşartin hatibe çikilandin.

4 Dîwarên kevirî

Li hemûyê Smålandê diwarên kevirî hene. Ji bo çandina erdê divêyabû kevir bihatina derxistin. Eger hûn hemû diwaran li dû hev daynin ew ê bi hezaran kilometre dirêj bibin.

5 Goristana kevn

Li Kalmarê cihê dêra gundî ya kevn. Gava qesebe di 1670yî de hat barkirin, belawela bû. Lê goristanê hê li cihê xwe ye û hûn dikarin bibînin ka dêr ji çend mezin e. Hê ji gelek kêlikên kevn ên tirban hene.

6 Li Brömsebroyê abîdeya aştîyê

Abîdeya peymanê di nava Danîmarka û Swêdê de di 1645an de hatiye îmzekirin. Peyman, destpêka serweriyê Swêdê wek hêzeke mezin li dora Deryaya Baltîk nîşan dida.

Kanza ji sedsala 17an mayî ye û 90 mîtro nizim dibe. Hûn ji buhura 85 mîtro dirêj, dikevin eywana Mountain Kingê. Çirayekê binin û cilên şidayî li xwe bikin.

7 Abîdeya birçîbûnê

Li Fagerhultê di seranserê rêya gundê kevn de ji bo mirovên di sedsala 19an de ji birçîna mirine, abîdeyek heye.

GELEK KELEH û SÛRÊN QESEBEYA KALMARÊ HENE

9 Xerabeyên Keleha Stegeholmê

Ev keleha xurtkirî di Çaxa Navîn de ji bo parastina kendava Gamleby û Västervikê hatiye avakirin. zêwa muzîkê ya salanî Visfestivalen tevli bizavên din li vê derê tê lidarxistin.

10 Keleha Borgholm

Keleh bêtir ji 200 salan berê şewitiye. Egera tunebûna banê wê ji ev e. Tê gotin ku ji alî xatûna spî ve perî ye? Nizanim wateya hevokê çî ye.

11 Keleha Eketorp

Temenê Keleha Eketorpê digihêje sedsala 4an. Îro ev keleha yekemîn ya kevnar e ku ji nû ve hatiye avakirin. Tecrîbe bikin ka jîyana di kelehê de çawan e.

12 Gråborg

Binyata sûrhên kênare yên herî mezin zêdetirî hezar salan berê hatiye danîn. Diwarên sûrhê çar metreyan bilind in û diwar tev 540 metreyan dirêj e. Misoger ev sûrhe cihê bazarê bû.

13 Keleha Kalmarê

Beşên herî kevn ên Keleha Kalmarê hema hema diçin hezar sal berê. Kevir ji Ölandê hatine anîn. Gustav Vasa û kurên wî keleh, di sedala 16yan de ji nû ve ava kirine.

14 Brömsehus

Brömsehus kelehêka parzatinê li sînorê danîmarkî-swêdî li ber robarê Brömse bû. Niho ew xirbeyek e û tîne bîra mirovî ku Blekinge demekê ya Danîmarkayê bû.

15 Girên birçîbûnê

Li Hågerumê diwarên çarber yên kevirî hene. Tê gotin ku zarok û jinan ew ava kirine. Heqdestê wan jî ard û nan bû.

16 Kyrkstenarna

Sê kevirên mezin dibin avahiyek ku tu dikarî têkeviyê. Ev cih di salên 1600î de wek dêr hatiye bikaranîn.

17 Bermayiyên dêrên Kronobäckê

Kavilên dêreka di sedsala 15yan de hatî avakirin. Rêwî û rêwiyên keştiyan dikarin li vê dêrê li nik şemaşeyan vehesin. Ev dêr carnan jî wek nexweşxane hatiye bikaranîn.

18 Keştiya Sitranan

Keştiya Sitranan di 1980yî de li Storebroyê hat avakirin. Ji 20 blokên kevirî di şêklê keştiyê de hatiye avakirin. Di her blokekê de du sitranên Swêdê hene.

19 Vånevik - Kara keviran

Berê gelek karên keviran li perava deryayê hebûn. Vånevik navenda îndustriya keviran li herêma Kalmarê bû. Niho mûzexaneyek û dirbeka rêveçûnê lê heye.

Tu dikarî çend cot çavan bibîni?

Cot

MA WÊ PÊ ZANIBÛ...

Piraniya diwarên ji kevirê Ölandê, jikevirên kilsî ne ku li ser hev hatine danîn.

KELEK Û DERYAGERÎ

Berava Qezaya Kalmar, a herî dirêj a welêt e. Çaxê hemî veguhastin bi keştiyan dibû ew gelek giring bû. Lê di seranserê beravê de gelek sekûkelek û sekû hene. Lê vî demî de lîman û keştigehên kêr tîn bikaranîn, ji ber hêdî tişt bi rêyên bejayî yan hêsinî tîn veguhestin.

Hûn herî pirr ji çi yê deryayê hez dikin?

Li Revsuddenê sekûkeleka kevn 2

Berê kelekên mezin li vê derê hatine avakirin. Keleka paşîn Johannaya bibawan bûye, ew di 1867an de daxistine ser deryayê. Tu dikarî li girê kevîrî yê li rexaya çoyê ku Kung Skägge têde hatiye veşarin bigerî.

Sekûya masîvaniyê Bläsiinge 4

Sekûyeke bera ya masîvaniyê ya di qeyîqxaneyê de wê de muzexane heye. Eger şansê we hebe hûn dikarin di çih de ji kelekê hinek masîyê teze bistînin.

Fanosa deryayê ya Långe Jan (Conê Bejndirêj) 1

Fanosa deryayê ya li devera herî başûr a Ölandê ye 42mîtro bilind e û fanosa deryayê ya herî bilind a Swêdê ye. Ji bo dîmenê herî ciwan yê Ölandê bibînin gerek 197 derenceyan hilkişî jor.

Idö - Keleha zêrevaniya avê 3

Ji serbanê keleha kevin mirov dikare çend mîlan ji erd û deryayê bibîne. Li vê derê wêne û tiştên li ser jîyanakevin ya komgîravan hene.

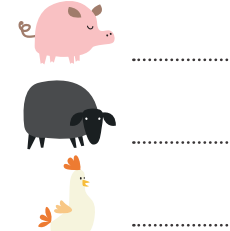
Qeyîqxaneya Ekenäsê 5

Kelek cara pêşîn di 1860î de li vê derê hatine çêkirin. Îro mirov li vêderê kelekên darî nû û temîr dike. Herweha li Ekenäsê firineke pişûk a nanî jî heye.

Muzexaneya Deryageriyê ya Bergkvarayê 6

Depoya kevn, ji keştiyên kevn wêneyan û objeyan nîşan dide. Ev der zemanekî ji bo çêkirina keştiyan û bazirganiya wan, cîhekî giring bû.

Beraz li giravê piçek diçin sergoyê rêxê. Bi tevahî çend ajal li wê derê hene?

Fanosa Deryayê Garpen 8

Ji Bergkvarayê ta girava Garpen bi kelekê li dora 15 deqîqeyan diajo. Ji bo dîtina Dengê Kalmarsundê hilkişin fanosa deryayê.

Noqa Mars Makalös 9

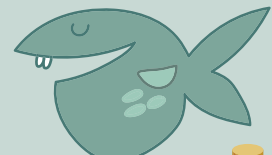
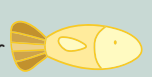
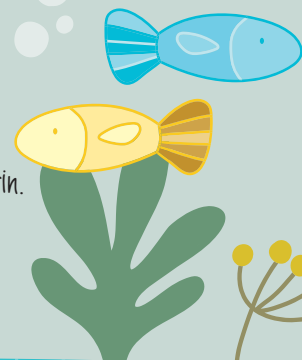
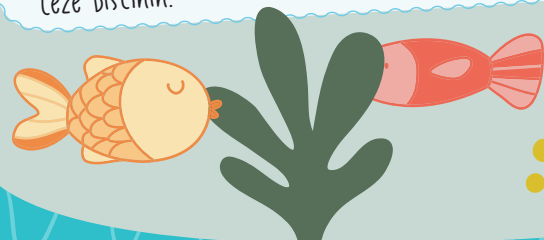
Hûn dikarin li Muzexaneya Västervik ji bo keştiya mezin a cengê ya li wê derê hatiye danîn a ji 1564an ve li wê derê ye bibînin û bi alîkariya teknolojiya nûjen, ber bi kûrahîya deryayê ve derkevin geştêkê.

Keştiya şerî; Kronan 7

Di Muzexaneya Qezaya Kalmar de bidestketiyên ji Kronanê tîn pêşkêşkirin. Gava di 1676an de li beravên Ölandê noq bû, yek ji keştiyên herî mezin ên cîhanê bû. Di sala 1980yî de hat dîtin û ji wê demê pê de ji topên mezin heta pereyên zêrîn, her tişt hat xelaskirin.

Sekûkeleka Holms li Gamleby-yê 10

Hin ji kelekên bibawan ên herî bilez ên cîhanê di sedsala 20î de li vê derê hatin avakirin. Hindek ji wan madalyayên olîmpiyadan û Şampiyonîya Dinyayê kar kirin. Sekû bixwe ji bo bazirganiyê û veguhestinê cîhekî giring bû.

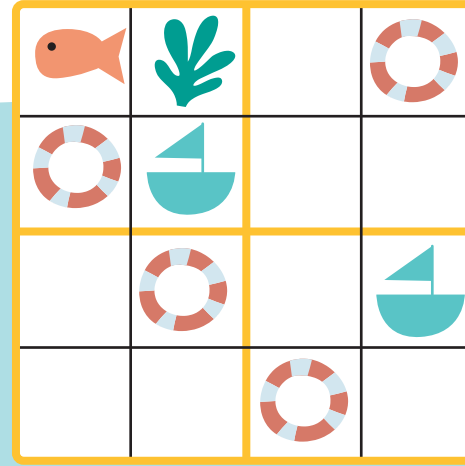

DEMA QUIZ

Tu di wêneyê de çi dibînî, ku ew bi deryayê ve ve girêdayî nînbe? X dayne serê.

Ji bo tu navê giyanewereke di deryayê de dijî bibînî, herfan tevlihev bike. Dû re lê bînihêre.

A M I S
.....

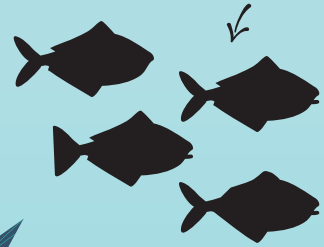
Hûn dikarin di her rêzeka berjor û berjêr de ji her wêneyî tenê yekê deynîn.

1 Pel:
2 Pel:
3 Pel:
4 Pel:

Li jor çar cihên ku seawî/se-gavî çûye serdanê hene.

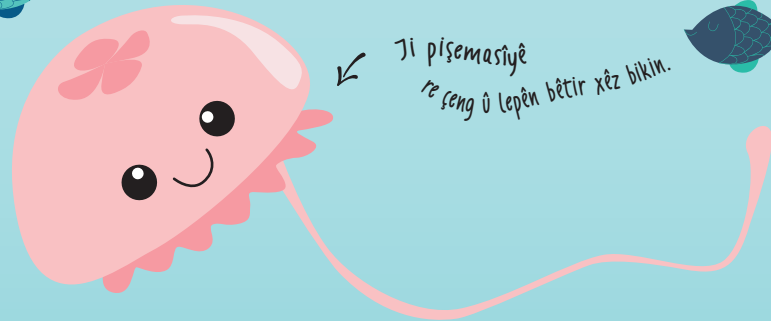
Şeklê rast ê li masiyê jorin tê bixin nava giloverê.

Bi rêza alfabetîk ber bi gotina pêş ve herin.

Dora masiyên wek hev xêz bike.

Ji pişemasiyê re şeng û lepên bêtir xêz bikin.

Hörgiliyên masiyî û qalikî xêz bikin.

Hûn dikarin li zemîna deryayê çend zêran bibînin?

Deh qalikên kesk ên wekhev bixin nava giloverê.

Hûn dikarin çend masiyên piçûk bijimêrin?

..... St
 St
 St

Ji vê derê dest pê bike

DAWI

WÎLAYETA KALMARÊ
tije bi cîhên heyecandêr
e...

...û meseloka
hemûyan a ew
bibêjin heye.

DESTINATION KALMAR

Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

Ev weyan, perçeyekî proçektê Qezaya Kalmar a Kevnar a Bêhempa ye.
Ev jî alî Los Formos ve hatiye berheமான. Ji bo xwandina bêtirî here vê derê: uhkl.kalmar.se

